

Een zelfportret aan TAFEL?

Pieter Bruegel de Oude
De boerenbruiloft, 1567
Kunsthistorisches Museum, Wenen

KIJK,
DE SCHILDER
IS HIER
AANWEZIG.

De schilder is hier aanwezig, want hij heeft deze vrolijke **boerenbruiloft** geschilderd. Het is **Pieter Bruegel** de Oude. Helaas, er bestaan geen zelfportretten van Pieter. Of misschien toch wel? Want vroeger schilderden schilders zichzelf soms **onopvallend** in een schilderij. Dat heeft Pieter vast ook gedaan. Zie je hem ergens zitten? Misschien wel aan tafel. Kijk nog eens naar het portret voor in het boek. Is Pieter de man met de doedelzak? Of anders de vlaaiendrager in de lichtblauwe kiel? Sommige verhalen vertellen dat Pieter zich wel eens als **boer** verkleedde. Zo viel hij niet op tussen de boerenbevolking en kon hij op zijn gemakje bestuderen wat de mensen bezighield. Want daar maakte Pieter graag schilderijen over.

Dol op spreekwoorden en gezegden

Waar Pieter Bruegel de Oude is geboren, is niet bekend. Misschien is het Breda of anders het plaatsje Breugel in Noord-Brabant. Wanneer Pieter precies is geboren, kan ook niemand zeggen. Dat moet ergens tussen 1525-1530 zijn geweest. We weten wel dat Pieter **twee zoons** had: Pieter Bruegel de Jonge en Jan Bruegel de Oude. Ze zijn allebei schilder geworden, net als hun vader. De appel valt dus niet ver van de boom. Vader Pieter verdiende zijn geld vooral met gedrukte prenten. De **drukkunst** was net

uitgevonden. Pieter kon goed van zijn prenten leven. Pas vanaf 1562 begon hij volop te schilderen. Er zijn maar **veertig** schilderijen bewaard gebleven. De meeste heeft hij in de laatste zeven jaar van zijn leven gemaakt. Pieter wordt de 'Boeren-Bruegel' genoemd, omdat hij graag het boerenleven schilderde. Maar nog liever schilderde hij **spreekwoorden**. Spreekwoorden zijn korte zinnen waarmee je iets krachtigs zegt over het leven. Bijvoorbeeld 'Zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens' of 'Haastige spoed is zelden goed.'

WIE VAN DE VIER IS PIETER BRUEGEL DE OUDE?

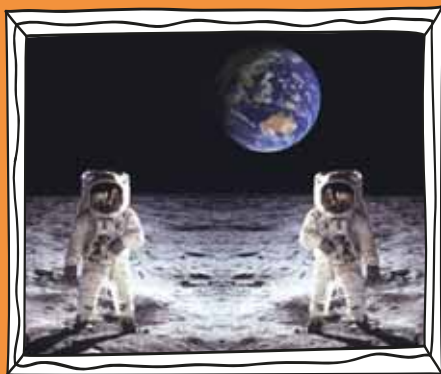

Weetje Kikker of VOGEL?

Je ziet de wereld vanuit het perspectief dat je inneemt. Schilders gebruiken het kikker- en vogelperspectief. In kikkerperspectief neem je een laag standpunt in. Dat betekent dat je van onderaf naar iets kijkt. In vogelperspectief neem je een hoog standpunt in. Je staat bijvoorbeeld op een berg en je kijkt uit over een landschap.

Welk perspectief is dit?

Is dit maanperspectief?

JE ZIET DE WERELD
VANUIT HET
PERSPECTIEF DAT
JE INNEEMT

Giovanni Battista Piranesi, Colosseum te Rome, 1748-1778. Rijksmuseum, Amsterdam

Koekjes tot aan de MAAN

Het Colosseum is 48,5 meter hoog, 156 meter breed en 188 meter lang. Als je eromheen loopt moet je 527 meter lopen. Dat is iets meer dan een halve kilometer! Onze maan staat 384.400 kilometer van de aarde. Om bij de maan te komen heb je ongeveer 8 miljoen

Colosseums op elkaar nodig! Als je een koekje hebt dat 1 centimeter dik is, heb je heel veel koekjes nodig om tot aan de maan te komen! Voor een stapel van 1 kilometer heb je er al 100.000 nodig, dus reken maar uit! En dan moeten ze nog wel op elkaar blijven staan en niet opgegeten worden!

Biografie

Tussen 1525-1530

Pieter Bruegel de Oude wordt geboren. Hij krijgt later de bijnaam Boeren-Bruegel, omdat hij zo vaak het boerenleven tekent en schildert.

1550

Bruegel start zijn eigen atelier. Hij was daarvoor nog in dienst bij Pieter Coecke van Aelst (1502-1550). Aelst is een zeer geleerd man. Pieter heeft interesse voor vele onderwerpen. Voor kunst, architectuur en boeken lezen.

1551-1552

Pieter sluit zich aan bij het Antwerpse Sint Lucas gilde. Hij maakt veel prenten. Hij raakt bevriend met Giorgi Ghisi, een Italiaan. Zo krijgt Pieter interesse voor Italië.

1552-1553

Reis naar Italië, net als vele andere kunstenaars, om de kunst daar te zien. Hij maakt veel landschapstekeningen. Logeert bij Giulio Clovio. Samen schilderen ze de toren van Babel op een stukje ivoor. Het is jammer genoeg zoekgeraakt; we weten niet hoe het is geworden.

1553

Terug in Antwerpen.

1555-1560

Werkt samen met de uitgever Hieronymus

Cock. Van de tekeningen die Pieter maakt worden vele prenten gedrukt. Hij verkoopt ze goed.

1560-1562

Pieter gaat steeds meer schilderen. Hij ontmoet veel interessante mensen in het bruisende Antwerpen. Ook Hans Franckert, een koopman met wie hij boerenbruiloften en feesten bezoekt.

1563

Pieter trouwt met Mayken Cocks. Zij is de dochter van zijn vroegere leermeester. Hij heeft haar dus als klein meisje gekend. Ze verhuizen naar Brussel. Pieter schildert De grote toren van Babel.

1564

Eerste zoon Pieter wordt geboren. Hij wordt later schilder en heet Pieter Bruegel de Jonge.

1568

Tweede zoon Jan wordt geboren. Hij wordt later ook schilder en heeft de bijnaam Fluwelen Bruegel.

1569

Pieter overlijdt. Hij was nog geen vijftig jaar. De kunstenaar wordt begraven in de Kapellekerk in Brussel.

EN NU JIJ! MAAK JE EIGEN
TOREN VAN BABEL IN 3D

